

Recenzja

książki pt. **Kompendium wykonania uzupełnień protetycznych** pod redakcją Pani prof. nadzw. dr hab. n. med. Beaty Dejak oraz zespołu współautorów pracowników Zakładu Protetyki Stomatologicznej Katedry Stomatologii Ogólnej Uniwersytetu Medycznego w Łodzi.

Książka liczy 14 rozdziałów, jest bogato ilustrowana 217 rycinami, zawiera 3 tabele tematyczne, liczy około 200 stron, została zredagowana na podstawie nowoczesnego i aktualnego piśmiennictwa oraz bogatego doświadczenia naukowego, klinicznego oraz dydaktycznego Autorów. Oceny dokonano na podstawie wstępnego wydania – szczotki redakcyjnej.

Rozdziały od 1 do 6 dotyczą uzupełnień stałych.

W rozdziale 1 przedstawiono podział uzupełnień protetycznych względem różnych kryteriów oraz klasyfikacje braków w uzębieniu wg Kennedy,ego i Galasińskiej oraz przypadków protetycznych ze względu na stopień trudności diagnostyczno-terapeutycznych wg Majewskiego. Rozdział 2 poświęcono wkładom koronowo korzeniowym. Omówiono wskazania i przeciwwskazania, rodzaje wkładów koronowo-korzeniowych, stosowane materiały, postępowanie i zasady klinicznego i laboratoryjnego wykonania indywidualnych wkładów lanych oraz zastosowań wkładów standardowych metalowych, kompozytowych wzmocnianych włóknami szklanymi i ceramicznymi. W rozdziale 3 omówiono rodzaje, wady, zalety oraz zasady stosowania i wykonania uzupełnień wewnątrz koronowych ze stopów złota, kompozytowych i ceramicznych. W kolejnym rozdziale 4 zwrócono uwagę na sposoby preparacji zębów pod licówki porcelanowe oraz na etapy postępowania w gabinecie i pracowni protetycznej. Rozdział 5 dotyczy koron całkowitych, zasad szlifowania zębów, etapów postępowania klinicznego i metod wykonania koron metalowych, metalowo-ceramicznych, metalowo-kompozytowych, pełnoceramicznych oraz koron na podbudowie z tlenku cyrkonu. Uzupełnieniom stałym w postaci mostów poświęcono rozdział 6. Omówiono rodzaje, zasady opracowania zębów oraz konstrukcji koron i przeseł mostów jednolitych metalowych, ceramicznych i kompozytowych oraz niejednolitych złożonych metalowo-porcelanowych, metalowo-kompozytowych oraz ceramicznych na podbudowie z tlenku cyrkonu. W podrozdziale 2 przedstawiono zasady preparacji zębów oraz fazy wykonania mostów adhezyjnych na bazie metalowej oraz wykonanych z kompozytów wzmocnianych włóknami szklanymi. Na uwagę zasługuje zbiór danych o rodzajach, postaciach, sposobach przygotowania i formowania dostępnych na rynku włókien polietylenowych i szklanych.

Kolejne rozdziały od 7 do 11 dotyczą uzupełnień ruchomych.

Rozdział 7 zawiera dane o protezach całkowitych. Omówiono dokładnie i przejrzysto zmiany związane ze starzeniem się organizmu oraz na co należy zwrócić uwagę w ocenie podłoża protetycznego w bezzębiu, klasyfikacje zaników (wg Józefowicza), stanów podłoża (wg Supple) oraz trudności diagnostyczno-terapeutycznych (wg Majewskiego). Rodzaje

wycisków, zasad i metod ustalania centralnego zwarcia oraz doboru sztucznych zębów, norm okluzji oraz zasad i metod ustawiania zębów, artykulacyjnych i statycznych (głównie wg Gysiego, Bielskiego i metodą krakowską), przyjętych badań i ocen w trakcie wizyt kontrolnych, w trakcie oddania protez oraz zaleceń adaptacyjnych i higienicznych. W rozdziale 8 przedstawiono wskazania, przygotowania jamy ustnej do leczenia oraz faz postępowania klinicznego i wykonawczego w pracowni protetycznej w przypadkach wskazań do protez częściowych osiadających. W obszernym rozdziale 9 omówiono wskazania, warunki pola protetycznego, budowę, materiały oraz fazy wykonania protezy szkieletowej w oparciu o bogatą wizualizację w formie licznych rycin, zasad analizy paralelometrycznej, projektowania elementów klamer, podparć i łączników. Osobny podrozdział poświęcono technicznemu wykonaniu powielaniu i obróbce modeli, obróbce części metalowej oraz wykonaniu i polimeryzacji części akrylowej protezy szkieletowej. Kolejne dwa rozdziały 10 i 11 dotyczą wskazań i przeciwwskazań, podziałów, elementów retencyjnych oraz stosownego postępowania klinicznego i laboratoryjnego w przypadku protez typu overdenture oraz protez natychmiastowych.

W rozdziale 12 zebrano dane o implantach. Omówiono implanty tytanowe i z tlenku cyrkonu, dokładnie wskazania i przeciwwskazania oraz zasady leczenia implantoprotetycznego. Planowania w przypadku braków pojedynczych, między zębowych i bezzębia, implantacji jedno i dwuetapowej, doboru łączników oraz przykładowej procedury wykonania uzupełnienia protetycznego.

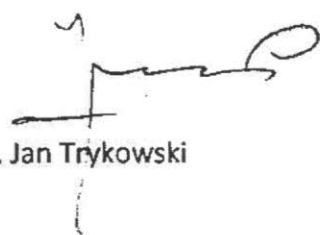
Rozdział 13 ma charakter materiałopoznawczy z uwzględnieniem składu chemicznego oraz cech fizycznych określonych grup materiałów protetycznych (mas wyciskowych, preparatów hemostatycznych, nici retrakcyjnych, stosowanych w przypadku uzupełnień tymczasowych oraz określonych preparatów do cementowania) oraz procedur ich klinicznego stosowania. Cechy charakterystyczne przedstawionych materiałów zebrane z pedantyczną dokładnością mogą stanowić podstawę i źródło danych do badań porównawczych i wyjaśniają szereg niuansów ich stosowania.

Ostatni rozdział 14 ma podobny charakter, w którym zebrano dane o stopach metali i sposobach wykonania metalowych uzupełnień metodami odlewania, SLM, erozji iskrowej, galwanoforningu. Kolejno o rodzajach ceramiki oraz technik formowania uzupełnień ceramicznych: metodami spiekania, odlewania, tłoczenia, gęstwy ceramicznej i CAD/CAM. O materiałach akrylowych i sposobach wykonania protez metodami puszkowania i wtryskową. Ostatecznie o tworzywach termoplastycznych, właściwościach, zaleceniach i sposobach wykonania uzupełnień z tych materiałów.

Książka, z którą miałem okazję się zapoznać i ocenić jest moim zdaniem cenną pozycją wydawniczą o charakterze poznawczym, naukowym i dydaktycznym. Została zredagowana w przemyślany sposób z uwzględnieniem najważniejszych i istotnych zagadnień podanych w wypunktowanych zbiorach. Zawiera szereg praktycznych danych oraz nazwy i producentów dostępnych na rynku materiałów protetycznych co pozwala na ich wybór w określonych®

przypadkach klinicznych. Może być przydatna szczególnie dla studentów stomatologii, lekarzy dentystów praktyków oraz lekarzy dentystów w trakcie specjalizacji. Jest cennym uzupełnieniem pozycji wydawniczych o podobnym charakterze.

Zauważone błędy drukarskie, dotyczące stylu oraz propozycje zmian naniostem na dostarczonym druku. Sugeruję zmianę oraz dokładny opis rycin w rozdziale 9 o protezach szkieletowych co może jedynie podnieść wartość wizualną i merytoryczną dobrze moim zdaniem zredagowanego rozdziału. Proszę o zapoznanie Pani prof. Beaty Dejak z uwagami i propozycjami zmian, by podjęła decyzję o ewentualnym ich wprowadzeniu oraz o przekazanie gratulacji Szanownym Autorom.

prof. zw. dr hab. n. med. Jan Trykowski

Warszawa dnia 31. 03. 2014.